

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 maja 1956 r.

w sprawie określenia zasad i trybu oraz organów właściwych do wydawania decyzji o umarzeniu oraz o udzielaniu ulg w spłaceniu należności przysługujących jednostkom budżetowym oraz państwowym instytucjom, przedsiębiorstwom i bankom.

Na podstawie art. 2 ust. 1 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umarzeniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. Nr 17, poz. 92) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o kwocie należności podlegającej umorzeniu lub odroczeniu terminu płatności albo rozłożeniu na raty, należy przez to rozumieć kwotę należności przypadającą od jednego dłużnika bez odsetek i kosztów jej dochodzenia.

§ 2. 1. Należność może być umorzona w całości lub w części, jeżeli zachodzi jedna z następujących okoliczności:

- 1) niemożliwe jest ustalenie osoby dłużnika;
- 2) niemożliwe jest ustalenie majątku dłużnika lub źródeł jego dochodu;
- 3) w wyniku postępowania egzekucyjnego lub na podstawie innych danych ustalonych przez wierzyciela stwierdzono, że dłużnik nie posiada majątku, z którego można by poszukiwać należności albo że posiadany przez dłużnika majątek wystarczyłby za ledwie na pokrycie kosztów egzekucji bądź też, że przeprowadzenie egzekucji skierowanej do wynagrodzenia dłużnika za pracę lub do jego dochodów mogłoby podważyć możliwości bytowe dłużnika lub jego rodziny;
- 4) należność nie przekracza kwoty 500 zł, a jej ściągnięcie byłoby połączone z trudnościami bądź niewspółmiernymi kosztami;
- 5) dłużnik zmarł, a na podstawie danych ustalonych przez wierzyciela stwierdzono, że zmarły nie pozostawił żadnego majątku albo że po zmarłym pozostały tylko ruchomości, które nie podlegają zajęciu na podstawie przepisów szczególnych lub stanowią przedmioty codziennego użytku domowego o wartości nie przekraczającej kwoty 5.000 zł.

2. Należność z tytułu odpowiedzialności za niedobór mienia może być umorzona tylko z przyczyn wymienionych w ust. 1 pkt 2 — 5.

§ 3. Umorzenie należności, za którą obok dłużnika głównego odpowiadają również inne osoby, może nastąpić, gdy okoliczność uzasadniająca umorzenie zachodzi co do wszystkich zobowiązanych.

§ 4. W przypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie mogą być na wniosek dłużnika udzielone ulgi w spłaceniu należności w postaci odroczenia terminu ich zapłaty lub w postaci rozłożenia należności na raty.

§ 5. 1. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących jednostkom budżetowym i państwowym instytucjom objętym budżetem centralnym wydaje kierownik właściwej jednostki budżetowej lub instytucji państwowej, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 500 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 5.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 1 roku.

2. Jeżeli należność w przypadku umorzenia przekracza kwotę 500 zł, a w przypadku odroczenia terminu zapłaty lub

rozłożenia na raty — kwotę 5.000 zł lub okres spłaty przekracza 1 rok, jednak nie więcej niż 5 lat, decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu należności na raty wydaje właściwy naczelny organ administracji państwowej.

§ 6. 1. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących przedsiębiorstwom państwowym objętym budżetem centralnym lub rozliczającym się z budżetem centralnym wydaje dyrektor (kierownik) przedsiębiorstwa, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 1.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 5.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 2 lat.

2. Jeżeli należność w przypadku umorzenia przekracza kwotę 1.000 zł, a w przypadku odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty kwotę 5.000 zł lub okres spłaty przekracza 2 lata, jednak nie więcej niż 5 lat, decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu należności na raty wydaje naczelny organ administracji państwowej sprawujący zwierzchni nadzór nad przedsiębiorstwem.

§ 7. Decyzje o umorzeniu należności powyżej 1.000.000 zł wydaje właściwy naczelny organ administracji państwowej (§ 5 ust. 2 i § 6 ust. 2) w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 8. 1. Decyzje o umorzeniu należności przysługujących bankom państwowym wydaje:

- 1) Prezes Narodowego Banku Polskiego, jeżeli należność przysługująca temu bankowi nie przekracza kwoty 100.000 zł;
- 2) dyrektorzy pozostałych banków, jeżeli należność przysługująca bankowi nie przekracza kwoty 50.000 zł;
- 3) Minister Finansów co do należności przekraczających kwoty wymienione w pkt 1 i 2.

2. Zasady i tryb wydawania decyzji o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących bankom państwowym ustala: dla Narodowego Banku Polskiego regulamin wydany przez Prezesa tego banku, a dla pozostałych banków — regulaminy wydane przez dyrektorów właściwych banków i zatwierdzone przez Ministra Finansów.

§ 9. 1. Decyzje o umorzeniu należności przysługujących Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń wydają:

- 1) kierownicy dyrekcji wojewódzkich Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, jeżeli należność nie przekracza kwoty 1.000 zł;
- 2) dyrektor Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, jeżeli należność nie przekracza kwoty 10.000 zł;
- 3) Minister Finansów, jeżeli należność przekracza kwotę wskazaną w pkt 2.

2. Decyzje o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń wydają:

- 1) kierownicy dyrekcji wojewódzkich Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, jeżeli należność nie przekracza kwoty 10.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 3 lat;
- 2) w pozostałych przypadkach — dyrektor Państwowego Zakładu Ubezpieczeń, z tym jednak że okres spłaty nie może przekraczać 5 lat.

§ 10. 1. Naczelne organy administracji państwowej (§ 5 ust. 2 i § 6 ust. 2) mogą uprawnienia do wydawania decyzji o umorzeniu należności nie przekraczających kwoty 10.000 zł oraz decyzji o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności nie przekraczających kwoty 25.000 zł przekazywać pracownikom kierującym jednostkami organizacyjnymi, które podlegają tym organom i są objęte budżetem centralnym lub rozliczają się z tym budżetem.

2. W stosunku do należności przysługujących przedsiębiorstwom państwowym z tytułu niedoboru mienia kwoty określone w ust. 1 mogą być podwyższone w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 11. 1. Na wniosek Prezesa Narodowego Banku Polskiego, a w pozostałych bankach — na wniosek dyrektora właściwego banku Minister Finansów może wyrazić zgodę na przekazanie uprawnień określonych w § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 pracownikom właściwych central banków na stanowisku nie niższym od dyrektora departamentu bądź równorzędnym.

2. Prezes Narodowego Banku Polskiego, a w pozostałych bankach dyrektorzy banków mogą uprawnienia określone w § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 przekazać podległym sobie bezpośrednio dyrektorom (kierownikom) oddziałów banków, jeżeli należność nie przewyższa kwoty 10.000 zł.

3. Prezes Narodowego Banku Polskiego może uprawnienia określone w § 8 ust. 1 pkt 1 przekazać dyrektorom (kierownikom) oddziałów operacyjnych banku, jeżeli należność nie przekracza kwoty 3.000 zł.

§ 12. Minister Łączności może przekazać kierownikom jednostek organizacyjnych państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” uprawnienia w zakresie umarzania, odraczania terminu zapłaty i rozkładania na raty należności przysługujących temu przedsiębiorstwu, jak również należności z tytułu opłat radiofonicznych, jeżeli należność nie przekracza kwoty 10.000 zł, a okres spłaty — 3 lat.

§ 13. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących jednostkom budżetowym i państwowym instytucjom objętym budżetami terenowymi wydają:

- 1) prezydya powiatowych rad narodowych co do należności jednostek objętych budżetem powiatowym lub budżetami niższego stopnia, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 10.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 25.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 3 lat;
- 2) prezydya wojewódzkich rad narodowych co do należności jednostek objętych budżetem wojewódzkim lub budżetami niższego stopnia, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 100.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 250.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 5 lat.

§ 14. 1. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności przysługujących przedsiębiorstwom państwowym objętym budżetem terenowym lub rozliczającym się z takim budżetem wydają:

- 1) dyrektor (kierownik) przedsiębiorstwa, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 1.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłoże-

nia na raty — kwoty 5.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 2 lat,

- 2) prezydya powiatowych rad narodowych co do należności przedsiębiorstw objętych budżetem powiatowym lub budżetami niższego stopnia albo rozliczających się z takimi budżetami, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 10.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 25.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 3 lat,
- 3) prezydya wojewódzkich rad narodowych co do należności przedsiębiorstw objętych budżetem wojewódzkim lub budżetami niższego stopnia albo rozliczających się z takimi budżetami, jeżeli należność w przypadku umorzenia nie przekracza kwoty 100.000 zł, w przypadku zaś odroczenia terminu zapłaty lub rozłożenia na raty — kwoty 250.000 zł, a okres spłaty nie przekracza 5 lat.

2. Naczelne organy administracji państwowej mogą w porozumieniu z Ministrem Finansów upoważniać dyrektorów (kierowników) przedsiębiorstw państwowych do umarzania, odraczania terminu zapłaty lub rozkładania na raty należności przysługujących tym przedsiębiorstwom z tytułu niedoboru mienia, a przekraczających kwoty określone w ust. 1 pkt 1.

§ 15. Decyzje o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu na raty należności, o których mowa w §§ 13 i 14, a przekraczających kwoty lub okresy wskazane w § 13 pkt 2 i § 14 pkt 3, wydają prezydya wojewódzkich rad narodowych za zgodą Ministra Finansów.

§ 16. Prezydya wojewódzkich rad narodowych mogą przekazać kierownikom komórek organizacyjnych bezpośrednio podległych tym prezydium uprawnienia do wydawania decyzji o umorzeniu i o ulgowym spłaceniu należności przypadających jednostkom organizacyjnym objętym budżetem wojewódzkim lub rozliczającym się z tym budżetem, jeżeli należność nie przekracza kwot i okresów wskazanych w § 13 pkt 1.

§ 17. Przepisy dotyczące prezydów powiatowych rad narodowych stosuje się odpowiednio do prezydów miejskich rad narodowych miast stanowiących powiaty, a przepisy dotyczące prezydów wojewódzkich rad narodowych — do Prezydów Rad Narodowych w m. st. Warszawie i m. Łodzi.

§ 18. 1. W przypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie naczelne organy administracji państwowej mogą umarzać należności nie przekraczające w stosunku do jednego dłużnika kwoty 3.000 zł, mimo braku okoliczności określonych w § 2 ust. 1.

2. Należności przekraczające w stosunku do jednego dłużnika kwotę 3.000 zł może umorzyć w przypadkach określonych w ust. 1 tylko Minister Finansów na wniosek właściwego naczelnego organu administracji państwowej.

§ 19. 1. Należności przysługujące od rolniczych spółdzielni produkcyjnych mogą być umarzane w przypadkach gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie albo jeżeli ściągnięcie tych należności byłoby połączone z trudnościami lub niewspółmiernymi kosztami.

2. Należności określone w ust. 1 może umarzać Minister Finansów na wniosek Ministra Rolnictwa.

3. Minister Finansów i Minister Rolnictwa, każdy w swoim zakresie działania, mogą swoje uprawnienia dotyczące umarzania należności przysługujących od rolniczych spółdzielni produkcyjnych przekazać podległym sobie organom, a Minister Finansów — również bankom.

§ 20. 1. Postępowanie egzekucyjne może być zawieszono do czasu wydania decyzji w sprawie umorzenia lub udzielenia ulg w spłaceniu należności, jeżeli tego wymaga interes

społeczny albo wzgląd na położenie rodzinne lub majątkowe dłużnika.

2. Organem właściwym do wydania decyzji o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego jest organ właściwy do wydania decyzji o umorzeniu, o odroczeniu terminu zapłaty lub o rozłożeniu należności na raty.

§ 21. Uprawnienia przysługujące na podstawie niniejsze-

go rozporządzenia naczelnym organom administracji państwowej przysługują również kierownikom urzędów centralnych.

§ 22. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz wszystkim ministrom.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*